

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Don Bosco-instituut TSO/BSO te HAACHT

Hoofdstructuur	voltijds secundair onderwijs
Pedagogisch geheel	32541-32532-32524
Instellingsnummer	32524
Instelling	Don Bosco-instituut TSO/BSO
Directeur	Hilde DEMEULEMEESTER
Adres	Stationsstraat 89 - 3150 HAACHT
Telefoon	016-61.79.70
Fax	016-60.76.85
E-mail	tsobso@dbhaacht.be
Website	http://www.dbhaacht.be
Bestuur van de instelling	VZW Don Bosco Onderwijscentrum
Adres	Don Boscolaar 15 - 3050 OUD-HEVERLEE
Scholengemeenschap	SGKSO Haacht
Adres	Aarschotsesteenweg 39 - 3110 ROTSELAAR
CLB	Vrij CLB Haacht-Keerbergen
Adres	Molenstraat 42 - 3140 KEERBERGEN
Dagen van het doorlichtingsbezoek	03-11-2014, 04-11-2014, 05-11-2014, 06-11-2014, 07-11-2014
Einddatum van het doorlichtingsbezoek	07-11-2014
Datum bespreking verslag met de instelling	08-01-2015
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Eric SUYS
Teamleden	Agnes GEERTS, Erwin HUYBREGHTS, Alex MAES, Christian POTLOOT, Marc SMEULDERS, Roger VAN DEN BORRE

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 ADMINISTRATIEVE SITUERING.....	5
2 SAMENVATTING.....	5
3 DOORLICHTINGSFOCUS	7
3.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus.....	7
3.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus.....	7
4 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?.....	8
4.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
4.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
4.1.1.1 Project algemene vakken in bso tweede graad in de studierichtingen Basismechanica en Elektrische installaties (leerplan 2012/014).....	8
4.1.1.2 Specifiek gedeelte in bso tweede graad in de studierichting Basismechanica (leerplan 2006/068)	9
4.1.1.3 Elektriciteit in bso tweede graad in de studierichting Elektrische installaties (leerplan 2009/001)	11
4.1.1.4 Nederlands in tso tweede graad in de studierichtingen Elektrotechnieken en Mechanische technieken (leerplan 2012/001)	12
4.1.1.5 Specifiek gedeelte in tso tweede graad in de studierichting Elektrotechnieken (leerplan 2009/002)	14
4.1.1.6 Elektriciteit in tso derde graad in de studierichting Elektrische installatietechnieken (leerplannen 2011/011 en 2013/018).....	16
4.1.1.7 Elektriciteit, elektromechanica en mechanica in tso derde graad in de studierichting Elektromechanica (leerplan 2012/045)	18
4.1.1.8 Specifiek gedeelte in tso derde graad in de studierichting Industriële ICT (leerplannen 2004/074 en 2014/039)	19
4.1.1.9 Specifiek gedeelte in tso tweede graad in de studierichting Mechanische technieken (leerplan 2003/049) en in tso derde graad in de studierichting Mechanische vormgevingstechnieken (leerplan 2010/028).	22
4.1.1.10 Vakoverschrijdende eindtermen.....	25
4.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?.....	26
4.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?.....	28
4.2 Respecteert de school de overige reglementering?.....	28
5 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	29
5.1 Leerbegeleiding	29
5.2 Evaluatiepraktijk.....	30
6 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	32
7 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	34
7.1 Wat doet de school goed?.....	34
7.2 Wat kan de school verbeteren?	34
7.3 Wat moet de school verbeteren?.....	34
8 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	35
9 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG	35

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal structuuronderdelen.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
 - het onderwijsaanbod
 - de uitrusting
 - de evaluatiepraktijk
 - de leerbegeleiding.

De onderwijsinspectie onderzoekt ook altijd de vakoverschrijdende eindtermen.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde woonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 ADMINISTRATIEVE SITUERING

De campus 'Don Bosco Haacht' bestaat administratief uit drie scholen: een middenschool, een aso- en een tso/bsc-school. Ze hebben de schoolnummers 32541, 32532 en 32524. De verslaglegging gebeurt per schoolnummer. Om een volledig beeld te verkrijgen van de campus dienen deze drie verslagen dan ook samen gelezen te worden. De onderdelen VOET-beleid, Bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne en de inleidende alinea's van Algemeen beleid zijn identiek in deze verslagen.

2 SAMENVATTING

Op de campus 'Don Bosco Haacht' evolueren de middenschool, de aso- en de tso/bsc-school naar een pedagogisch geheel. Het pedagogisch opvoedingsproject van Don Bosco is de basis voor de visie op de dagelijkse werking van de scholen. Het beleid stimuleert de groei naar een gemeenschappelijk campusgevoel. De tso/bsc-school heeft in de tweede en de derde graad so een breed aanbod van studierichtingen in de studiegebieden Chemie en Mechanica-elektriciteit. De school beschikt over een geëngageerd personeelsteam dat bereid is om organisatorische en onderwijskundige vernieuwingen in te voeren. Er heerst een open communicatiecultuur die het welbevinden bevordert en zorgt voor een aangenaam leer- en leefklimaat.

Het erkenningsonderzoek in tso en bso is gevoerd op grond van vakken van de basisvorming en van het specifiek gedeelte, die een representatief deel van het onderwijsaanbod vormen. Dit onderzoek toont aan dat de school in voldoende mate de onderwijsdoelstellingen realiseert, met uitzondering van het vak Nederlands in tso tweede graad Elektrotechnieken en Mechanische technieken. In deze studierichtingen zijn het onderwijsaanbod en de leerlingenevaluatie voor het vak Nederlands onvoldoende afgestemd op de leerplandoelstellingen. Uit de vaststellingen blijkt eveneens dat er kwaliteitsverschillen zijn in de leerplanrealisatie van andere vakken die voldoen. Hierbij spelen onder meer de opvolging van de vakgroepwerking en de bewaking van de leerplanrealisatie door het beleid een belangrijke rol.

De campusscholen hebben een visie op hun inspanningsverplichting met betrekking tot de vakoverschrijdende eindtermen (VOET), in samenhang met het gemeenschappelijk opvoedingsproject. Zij streven via een planning de VOET bij hun leerlingen voldoende na. De scholen beschikken echter nog niet over een strategie om de VOET op vakniveau te evalueren en bij te sturen.

Het kwaliteitsonderzoek met betrekking tot de leerbegeleiding in de tso/bsc-school wijst op een goede doelgerichtheid en ondersteuning op schoolniveau. Op klasniveau is de kwaliteit van de leerbegeleiding nog vak- en leraarafhankelijk.

De vaststellingen van het kwaliteitsonderzoek in verband met de evaluatiepraktijk bevestigen de bevindingen van het erkenningsonderzoek. De doelgerichtheid van de leerlingenevaluatie werd ondersteund door enkele vormingsinitiatieven, maar het beeld van de concretisering op klasniveau is verscheiden. Niet alle vakgroepen slagen erin hun evaluatiepraktijk op efficiënte wijze af te stemmen op de leerplandoelen. Een doelgerichte opvolging om het evaluatieproces te versterken ontbreekt.

De campus krijgt een gunstig advies beperkt in de tijd voor bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. De systematische zorg en de gestructureerde aanpak voor een veilige werkomgeving vertonen nog verscheidene hiaten waardoor niet alle risico's even goed beheerst worden. De vaststellingen die vermeld staan in de verslagen van de interne en externe controlediensten zijn slechts gedeeltelijk gerealiseerd of onvoldoende als actiepunten opgenomen in het globaal preventieplan of het jaaractieplan. Ondanks de inspanningen van de directies en de meeste personeelsleden om een nette en veilige school voor de leerlingen te creëren, is de attitude tegenover het veiligheidsbeleid nog ontoereikend.

De tso/bsc-school heeft een visie op kwaliteitszorg uitgeschreven en onderneemt daartoe initiatieven omtrent sommige aspecten van de schoolwerking. Dit gebeurt echter nog niet systematisch, uitgaande van goed meetbare doelstellingen.

Op basis van het tekort voor de leerplanrealisatie in het vak Nederlands en de tekorten op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne, besluit de onderwijsinspectie de schooldoorlichting van de tso/bsc-school met een beperkt gunstig advies. Na drie schooljaren dient de school aan te tonen dat de vastgestelde tekorten zijn weggewerkt.

3 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande structuuronderdelen en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

3.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus

	Basisvorming	Specifiek gedeelte
VOET	x	
Graad 2 BSO Basismechanica	project algemene vakken	specifiek gedeelte
Graad 2 BSO Elektrische installaties	project algemene vakken	specifiek gedeelte
Graad 2 TSO Elektrotechnieken	Nederlands	specifiek gedeelte
Graad 2 TSO Mechanische technieken	Nederlands	specifiek gedeelte
Graad 3 TSO Elektrische installatietechnieken		specifiek gedeelte
Graad 3 TSO Elektromechanica		elektriciteit, elektromechanica, mechanica
Graad 3 TSO Industriële ICT		specifiek gedeelte
Graad 3 TSO Mechanische vormgevingstechnieken		specifiek gedeelte

3.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Onderwijs - Begeleiding

Leerbegeleiding

Onderwijs - Evaluatie

Evaluatiepraktijk

4 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

4.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

4.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde structuuronderdelen het volgende op.

4.1.1.1 Project algemene vakken in bso tweede graad in de studierichtingen Basismechanica en Elektrische installaties (leerplan 2012/014)

Voldoet

Het onderwijsaanbod beantwoordt in voldoende mate aan de leerplandoelstellingen. De school voldoet aan de minimale materiële leerplanvereisten.

Onderwijsaanbod
Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang

Het aanbod is voldoende afgestemd op de uitgangspunten van het leerplan. De realisatie van het vak draagt bij tot de persoonlijkheidsontwikkeling, de sociale vorming en de zelfredzaamheid van de leerlingen, zowel in de schoolse context als in de context van de multiculturele samenleving. De leraren kaderen de leerinhouden thematisch en projectmatig, waarbij teruggekoppeld wordt naar eindtermen en leerplandoelstellingen met het oog op de competentieontwikkeling van de leerlingen.

Voor de realisatie wordt bewust uitgegaan van de doelstellingen zoals ze in het leerplan geclusterd zijn. 'Informatieverwerking en -verwerking' gebeurt aan de hand van tekst- en beeldmateriaal en met behulp van verschillende soorten bronnen. Door het aanbod van thema's waarin verschillende clusters zijn verwerkt, worden doelstellingen onder 'informatieverwerking en -verwerking', 'probleemoplossend denken' en 'individueel werk en groepswork' in zekere mate gecombineerd en geïntegreerd gerealiseerd. De cluster 'maatschappelijke participatie' krijgt een ruim aandeel in het aanbod, al dragen sommige leerinhouden weinig bij tot inzichtelijk leren en bieden ze weinig meerwaarde voor de realisatie van doelstellingen met betrekking tot tijd- en ruimtebewustzijn. Leerplandoelstelling 20 ('de belangrijkste maatschappelijke voorzieningen en instellingen in de eigen regio situeren'), leerplandoelstelling 23 ('vanuit de actualiteit en op basis van eigen ervaringen illustreren dat het dagelijks leven ingebed ligt tussen verleden en toekomst'), leerplandoelstelling 24 ('aspecten van het dagelijkse leven van mensen uit een andere tijd of op een andere plaats met het eigen leven vergelijken') en leerplandoelstelling 27 ('wereldproblemen bondig omschrijven') krijgen beperkt aandacht en worden weinig doeltreffend gerealiseerd.

Uitrusting
ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

Er wordt voldaan aan de minimale materiële leerplanvereisten. Leerlingen krijgen de lessen pav in een leerkrachtige omgeving. De leraren zetten de materiële middelen ook consequent in en integreren ICT in de lespraktijk. In samenhang met de andere randvoorwaarden waarin de schoolleiding voorziet, zoals de kleine pav-klassen, is de materiële ondersteuning heel bevorderlijk voor de leerplanrealisatie.

Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	Het dagelijks werk en de examens krijgen een gelijk puntengewicht. Zowel de formatieve als de summatieve evaluatie zijn voldoende representatief, maar beantwoorden niet altijd aan de validiteitsvereisten. Het functionaliteitsprincipe wordt in geen van beide volledig consequent gevolgd. Er is nog een aandeel 'kennis', met vragen die het weetjesniveau niet overstijgen, wat helemaal niet de bedoeling van het pav-curriculum is. Ze zijn met andere woorden weinig of niet indicatief voor het beheersingsniveau van de leerlingen ten aanzien van de leerplandoelstellingen.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	Individuele en klassikale resultaten voldoen. Zwakke individuele resultaten sporen meestal met minder goede resultaten voor andere vakken. Het klassenmanagement is goed. De leraren passen activerende werkvormen toe die de betrokkenheid van de leerlingen vergroten, al wordt de busopstelling daarbij niet altijd doorbroken. Er gaat veel aandacht naar afspraken, procedures, structuren en strategieën als ondersteunende elementen in het leerproces. Ook worden in geval van specifieke problemen of leermoeilijkheden remediëringsoefeningen aangeboden om individuele noden te lenigen. Sommige remediëringen zijn minder zinvol, wanneer ze in het verlengde liggen van vragen of toetsen die geen of een gering validiteitsgehalte hebben.
Deskundigheidsbevordering <i>Overleg</i> <i>Vorming</i>	De leraren hebben op grond van informeel en formeel overleg een dynamische vakgroepwerking ontwikkeld, die een kader biedt waarin zij elkaar wederzijds ondersteunen en waarin werk wordt gemaakt van een degelijke aanvangsbegeleiding. De vakgroep is zich bewust van haar werkpunten. Samen met de schoolleiding erkent zij de professionalisering met betrekking tot een doelgerichte leerlingenevaluatie als een prioriteit.

4.1.1.2 Specifiek gedeelte in bso tweede graad in de studierichting Basismechanica (leerplan 2006/068)

Voldoet

De leerplandoelstellingen worden in voldoende mate aangeboden en gerealiseerd. De evaluatie is valide. De materiële uitrusting ondersteunt de leerplanrealisatie.

Onderwijsaanbod <i>Volledigheid</i> <i>Evenwicht</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Samenhang</i>	De geïntegreerde aanpak die het leerplan voorschrijft, komt voldoende tot zijn recht in de lespraktijk. De leraren gebruiken hun toegemeten tijd flexibel, ook al is deze in het uurrooster strikt verdeeld in lestijden praktijk en lesuren theorie. In het eerste leerjaar van de tweede graad is deze flexibele aanpak een voorbeeld van goede praktijk.
---	--

Alle leerplandoelstellingen komen aan bod, maar deze betreffende de beroepen en taken in de metaalverwerkende nijverheid, de naburige metaalverwerkende bedrijven en EHBO en kostprijsberekening krijgen onvoldoende aandacht. Voor deze doelstellingen kan het beheersingsniveau ook niet aangetoond worden. Het cyclische technologisch proces is niet duidelijk aanwezig in de lespraktijk, en volledig afwezig in het cursusmateriaal en de praktijkbundels.

Uit het gebruikte lesmateriaal, de evaluatiedocumenten, de tekeningen en de werkstukken blijkt dat het beheersingsniveau voldoende is voor de andere leerplandoelstellingen. Voor enkele delen van het leerplan is dit zelfs hoger dan voorgeschreven.

Er gaat zeer veel aandacht naar verspanende vormgevingstechnieken zoals draaien en frezen. Ondanks het grote, nieuwe lasatelier en de aanwezige expertise zijn weinig van de projecten op lassen en solderen gericht. De huidige projecten zijn bovendien niet divers genoeg om voor voldoende diepgang te zorgen in alle delen van het leerplan.

Er is goed nagedacht over de geïntegreerde aanpak. Er is echter weinig verticaal overleg binnen de vakgroep.

Onderwijsorganisatie
Samenstelling klasgroepen
Organisatie curriculum

De theoretische lessen worden aangeboden in kleine groepen. Grotere klasgroepen tijdens de praktijklessen, wegens samenstellingen, worden steeds begeleid door twee of drie leraren, wat de efficiëntie ten goede komt. De differentiatie wordt in het praktisch vak goed georganiseerd.

Alle lessen worden in blok gepland in het weekrooster, zodat er gewerkt wordt zonder veel tijdverlies.

Uitrusting
ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

De moderne vaklokalen zijn uitgerust met een computerhoek, maar de computers worden niet vaak gebruikt voor onderzoekwerk om het leerproces te ondersteunen. Het tekenwerk gebeurt met 3D-CAD programma's (Computer Aided Design). Er is echter geen doordachte leerlijn voor het deel "tekeningen en schema's lezen en maken". De aanpak verschilt te veel tussen het eerste en het tweede leerjaar.

In de werkplaatsen beschikken de leerlingen over voldoende machines, ruimte voor bankwerk en een afzonderlijk atelier voor montage, demontage en pneumatica. De uitrusting en organisatie maken het mogelijk om vlot te werken. Het atelier montage/demontage bevat aantrekkelijk en gevarieerd lesmateriaal.

Evaluatiepraktijk
Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

De onderdelen betreffende de beroepen en taken in de metaalverwerkende nijverheid, de naburige metaalverwerkende bedrijven en EHBO en kostprijsberekening komen niet voor in de evaluatiedocumenten.

De evaluatie bestaat zowel uit permanente evaluatie als examens (grote toetsen). De examens bieden echter geen meerwaarde voor het leerproces van de leerlingen. Bij de projecten worden vaardigheden, attitudes en productdoelstellingen geëvalueerd maar op verschillende plaatsen en ogenblikken gerapporteerd. Zo wordt de productevaluatie van de praktijkprojecten opgenomen in het cijfer van de "grote toetsen", samen met de cijfers van de examens van enkele deelvakken. De resultaten van de evaluatie van vakattitudes en vaardigheden zijn verrekend in de punten voor dagelijks werk (DW).

Het resulterende evaluatie is weinig transparant en niet uniform. Er is geen doordachte weging van vaardigheden, kennis, attitudes en productdoelstellingen. De leraren kennen de achterliggende verhouding tussen dagelijks werk en examens niet. De communicatie naar de ouders is ook vaag omtrent de betekenis van de evaluatiegegevens.

Er ontbreken nog duidelijke criteria die voor de evaluatie gehanteerd worden. De leraren hebben geen alternatieve evaluatievormen uitgewerkt aan de hand waarvan de leerling meer eigenaar kan worden van zijn eigen leerproces.

Leerbegeleiding De leraren voorzien in toereikend gedocumenteerde praktijkbundels. De keuze van de leerboeken is geschikt om voor het gehele leerplan het gepaste beheersingsniveau te realiseren. Een groot deel van de handboeken theoretische mechanica wordt niet gebruikt. De kwaliteit van de ter beschikking gestelde werkstuktekeningen bij de projecten is goed.

*Preventief
Curatief*

Er heerst een ontspannen, doch productief klimaat in de werkplaats.

Bij herhaalde tekorten voor een technisch vak zorgen de leraren voor remediëring. Zo zijn er systematisch bijlessen voor technisch tekenen tijdens de middagpauzes. De studieleiders en de studiecoach volgen de remediëring op. Tekorten voor praktijk worden tijdens de lessen bijgestuurd. De resultaten worden gebruikt om advies te geven voor de oriëntering.

4.1.1.3 Elektriciteit in bso tweede graad in de studierichting Elektrische installaties (leerplan 2009/001)

Voldoet

De leerplandoelstellingen worden evenwichtig en geïntegreerd aangeboden. De didactische materiële uitrusting ondersteunt de leerplanrealisatie. De evaluatie is afgestemd op het curriculum.

Onderwijsaanbod
*Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang*

De leerlingen krijgen de leerplandoelen geclusterd in twee deelvakken aangeboden, namelijk realisaties technisch vak en realisaties praktisch vak. De leraren delen de clusters verder op in deelvakken. Door één leraar per leerjaar zowel de technische als de praktische vakken te laten onderwijzen en door overleg tussen de leraren worden de meeste leerplandoelstellingen geïntegreerd en conform de visie van het leerplan aangeboden.

Via kleine deelprojecten bouwen de leraren de moeilijkheidsgraad op. Op het einde van de tweede graad zijn de leerlingen dan ook in staat om een vrij uitgebreide elektrische installatie met dossier en bijhorend keuringsverslag uit te voeren. Ook eenvoudige programmeerbare schakelingen komen aan bod, net zoals het gebruik van een computer-aided design (CAE)-tekenpakket. De verschillende projecten volgen over de graad heen een duidelijke groeilijn. Het aanbod vertoont voldoende horizontale en verticale samenhang.

Een minpunt vormen het te theoretisch en te diepgaand aanreiken van de theoretische leerplandoelstellingen. Dit is onder meer zo voor de doelen omtrent magnetisme. Ook de visie dat het theoretisch aanbod dient te gebeuren vanuit het proefondervindelijk waarnemen blijft een werkpunt. De leerplandoelstellingen rond veiligheid, milieu en preventie krijgen zowel expliciet als impliciet voldoende aandacht.

Uitrusting
*ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen*

De school beschikt over goed uitgeruste vaklokalen en werkplaatsen. De leermiddelen worden doelgericht aangewend met het oog op het bereiken van de leerplandoelstellingen. Het gebruik van ICT, onder andere voor het tekenen en programmeren, is geïmplementeerd in de lessen.

Evaluatiepraktijk De school heeft gekozen voor een systeem van dagelijks werk en grote proeven. Voor de technische vakken vertaalt dit zich in taken, toetsen en examens waarmee het beheersingsniveau van de leerlingen met betrekking tot de meer theoretische doelstellingen wordt nagegaan. De evaluatie van de technische vakken beperkt zich echter nog te veel tot kennisreproductie.

*Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie*

De evaluatie van de praktijkopdrachten is vrij transparant namelijk voor de praktische vakken maken de leraren gebruik van een evaluatiedocument dat rekening houdt met zowel de leerplangerichte attitudes als met kennis en vaardigheden. Zo krijgen de leerlingen behalve productevaluatie ook procesevaluatie aangeboden. De criteria waarop de beoordeling van de oefening gebaseerd is, zijn gekend. Positief is tevens dat de leerlingen de criteria omtrent de tijdsbesteding kennen. De leraren stimuleren hiermee het leerproces. Alternatieve vormen van evaluatie zoals zelfevaluatie, die het actief leren stimuleert, vinden eveneens ingang in de klaspraktijk. Ondanks de vrij volledige evaluatie van de praktische doelen leggen de leraren nog een praktijkexamen op. Dit gebeurt meer vanuit de noodzaak om een score in het rapportstelsel voor grote toetsen te kunnen plaatsen dan uit volledigheid.

Leerbegeleiding Het klassenmanagement is doorgaans professioneel en erop gericht om de leerlingen zo goed mogelijk individueel te begeleiden en optimale slaagkansen te bieden. De meeste leraren spannen zich in om, in lijn met de visie van de leerplannen, voldoende aandacht te besteden aan gevarieerde en motiverende werkvormen. In de klassen heerst dan ook een aangenaam en constructief leer- en leefklimaat. Het professioneel engagement en de vakdeskundigheid van de leraren hebben een positieve invloed binnen de klassen.

*Preventief
Curatief*

In de lessen wordt gebruikgemaakt van zowel zelfgemaakte cursussen als leerboeken. De projectbundels ondersteunen de praktische uitvoering van de oefeningen. De leraren delen de opgedane kennis over de meest recente technologische ontwikkelingen met hun leerlingen in aangepaste oefeningen.

Deskundigheidsbevordering De vakgroep werkt dynamisch en geëngageerd. Ze bewaakt het aanbod van de doelstellingen op basis van een kruistabel, vorderingsplannen en regelmatig informeel overleg. Deze aanpak garandeert de volledigheid van de leerplanrealisatie. De professionalisering bestaat uit vakgebonden en pedagogisch-didactische navormingen.

*Overleg
Vorming*

4.1.1.4 Nederlands in tso tweede graad in de studierichtingen Elektrotechnieken en Mechanische technieken (leerplan 2012/001)

Voldoet niet

De leerplanvisie wordt niet in voldoende mate gevolgd. Het onderwijsaanbod en de leerlingenevaluatie zijn onvoldoende afgestemd op de leerplandoelstellingen.

Onderwijsaanbod Het onderwijsaanbod wordt vooral bepaald door het gebruik van leer- en werkboeken. Leerinhouden, veeleer dan eindtermen en leerplandoelstellingen, vormen de uitgangspunten ervan.

*Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang*

De receptieve en productieve vaardigheden komen aan bod in het onderwijs- en leerproces, maar ze worden te weinig gesitueerd op de vereiste verwerkings- en beheersingsniveaus. Bovendien wordt het gamma van tekstsoorten dat het leerplan aanreikt onvolledig geëxploreerd.

Het integratieprincipe dat het leerplan voorschrijft, wordt te beperkt toegepast. De koppeling van luisteren en spreken/gesprekken voeren, respectievelijk van lezen en schrijven, gebeurt niet systematisch. Hetzelfde geldt voor de integratie van vaardigheden, taalbeschouwing en literatuur.

In tegenstelling tot wat het leerplan vraagt, wordt taalbeschouwing te weinig opgevat als een samengaan van kunnen en kennen. In de lespraktijk wordt deze component nog overwegend gereduceerd tot het aanbod van geïsoleerde spraakkunstige en lexicale inhoud, respectievelijk van spellingregels en -oefeningen, zodat inzicht in het taalsysteem niet systematisch gegenereerd wordt vanuit de reflectie op eigen en andermans taalgebruik.

De literatuurcomponent maakt deel uit van het aanbod. Bij de behandeling van literaire teksten wordt echter niet consequent uitgegaan van de tekstervarende manier van lezen op het niveau van de leerlingen.

Uitrusting De school ondersteunt het onderwijs Nederlands conform de minimale materiële leerplanvereisten. De vakgroepleden zetten de beschikbare apparatuur in en integreren ICT in de lessen.
*ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen*

Evaluatiepraktijk De school hanteert een vorm van gespreide evaluatie, waarvan toetsen, taken en examens deel uitmaken en waarin de examens het zwaarste gewicht krijgen. De vragen en opdrachten peilen naar kennis, vaardigheden en inzicht. Aangezien de leerlingenevaluatie een weerspiegeling van het curriculumaanbod is, worden ook in de toetsing vaardigheden en taalbeschouwelijke kennis te veel verkaveld. Bovendien werd van schooljaar tot schooljaar hergebruik van examenvragen vastgesteld.
*Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie*

Taalbeschouwelijke kennis en inzicht worden te weinig getoetst en beoordeeld in de context van taaltaken. De toetsing van taalbeschouwelijke kennis op zich strookt niet met de leerplanvisie op de component taalbeschouwing. Sommige vragen met betrekking tot literatuur zijn te theoretisch voor dit leerlingenprofiel.

De vraagstelling beantwoordt algemeen te weinig aan te verwachten verwerkings- en beheersingsniveaus. In de opdrachten voor de productieve vaardigheden is de variatie van tekstsoorten te beperkt. De beoordelingscriteria worden niet systematisch geëxpliciteerd, zijn onvoldoende transparant en sluiten te weinig aan bij de leerplandoelstellingen.

De klassengemiddelden op schooljaarbasis voldoen. Individuele tekorten voor Nederlands sporen meestal met tekorten voor andere vakken. De klassikale schooljaargemiddelden van II,1 Elektrotechnieken liggen de afgelopen twee schooljaren bijzonder laag, zowel in vergelijking met andere klassen in de tweede graad als in vergelijking met andere vakken.

Leerbegeleiding Voor de inschatting van de beginsituatie wordt uitgegaan van een oriënteringsproef, die vooral de kennis van de zinsleer, de woordleer, de spelling en het inzicht in de vervoeging van het werkwoord toetst. De resultaten kunnen weinig of geen indicaties geven van het beheersingsniveau van de leerlingen ten aanzien van de eindtermen en leerplandoelstellingen voor de eerste graad.
*Preventief
Curatief*

Het klassenmanagement is professioneel, met aandacht voor de studiehouding, de creatieve inbreng van de leerlingen en het correcte taalregister. Naast het leergesprek worden activerende werkvormen toegepast. Het onderwijs Nederlands wordt aan de hand van ICT-gebruik en projecties zo aanschouwelijk mogelijk gemaakt. Het gebruik van portfolio's bevordert de zelfsturing van het leerproces.

Op het vlak van preventie zetten de leraren in op leren leren en leren structureren, onder meer aan de hand van de OVUR-procedure (OVUR: oriënteren, voorbereiden, uitvoeren, reflecteren). Aangezien de evaluatie niet altijd beantwoordt aan de validiteitsvereisten, is ook de remediëring niet altijd leerdoelgericht.

Deskundigheidsbevordering

*Overleg
Vorming*

Er is formeel en informeel overleg binnen de vakgroep, wat leidt tot een zekere gelijkgerichtheid en ontwikkelingsdynamiek. De afgelopen schooljaren werden verscheidene nascholingen gevolgd, onder meer over klassenmanagement en het nastreven van de vakoverschrijdende eindtermen. Die nascholingen worden gemultipliseerd en toegepast in de lespraktijk.

De vakgroep voelt de nood aan zich bij te scholen voor de implementatie van het leerplan. Zij is van plan daarvan werk te maken. Daarnaast ontwikkelt ze leerlijnen om de verticale samenhang binnen de graad en graadoverstijgend te verstevigen.

4.1.1.5 Specifiek gedeelte in tso tweede graad in de studierichting Elektrotechnieken (leerplan 2009/002)

Voldoet

De leerplandoelstellingen worden voldoende gerealiseerd. De evaluatie is breed en valide. De school beschikt over voldoende uitrusting ter ondersteuning van de leerplanrealisatie. De leerbegeleiding ondersteunt het leerproces.

Onderwijsaanbod

*Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang*

Het specifiek gedeelte wordt in voldoende mate gerealiseerd. De spreiding van en het evenwicht tussen de verschillende onderdelen van het leerplan, en kennis, vaardigheden en attitudes voldoet nipt. Het betreft een geïntegreerd leerplan met een indeling in specifieke doelstellingen 'installatiemethoden en realisaties' en 'elektriciteit'. De school gebruikt deze als vakbenamingen en stemt haar lesopdrachten, leerlingenevaluatie en rapportering daarop af. Een aantal leerplandoelstellingen wordt aangeboden in een cluster "technisch tekenen".

De integratie van theorie en praktijk wordt bewaakt door de vakgroep, conform de verwachtingen van het leerplan. De verwerving van de theorie wordt goed ondersteund door proefondervindelijke waarnemingen. Er is voldoende aandacht voor een projectmatige aanpak.

Enkele leerplandoelstellingen worden niet op het voorgeschreven beheersingsniveau aangeboden. De component "zelfstandig uitvoeren" krijgt niet steeds voldoende aandacht. De leerplandoelstellingen omtrent 'vermogenstabellen van verlichtingskringen' en 'metingen van verlichtingssterkte' worden niet voldoende gerealiseerd.

De leerlijn voor de doelstellingen van 'installatiemethoden en realisaties' is duidelijk en consistent, en is afgestemd op het ontwikkelingsniveau van de leerlingen.

Via het cluster “technisch tekenen” verwerven de leerlingen een degelijke basis om schema’s te lezen, zelf te ontwerpen en op te bouwen. Op het einde van het eerste leerjaar maken ze kennis met een computer-aided engineering (CAE)-pakket. In het tweede leerjaar wordt dit intensief gebruikt. Daardoor ontwikkelen de leerlingen het waarnemings- en voorstellingsvermogen, evenals het lezen, begrijpen en interpreteren van de tekeningen en schema’s volgens een opbouwende leerlijn.

De verslaglegging van laboproeven en praktijkopdrachten bevordert de ontwikkeling van synthetiserende vaardigheden.

Onderwijsorganisatie
Organisatie curriculum

De theorie en de praktijk worden met voldoende aandacht voor de samenhang tussen deze beiden georganiseerd. Dit wordt zichtbaar in de verdeling van de lesopdrachten en de organisatie van het uurrooster, door voor theorie en (delen van de) praktijk dezelfde leraar in te schakelen.

Uitrusting
*ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen*

De uitrusting voldoet grotendeels. De praktijklokalen zijn modern en goed uitgerust. De leraren en de directie kunnen echter niet met zekerheid bevestigen dat de nodige uitrusting voorhanden is voor het realiseren van de twee leerplandoelstellingen omtrent verlichtingskringen en verlichtingssterkte.

Evaluatiepraktijk
*Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie*

De evaluatie gebeurt op basis van een voldoende aantal tussentijdse toetsen, labo-opdrachten en examens. Ze toont aan dat de leerlingen de doelstellingen van het leerplan in voldoende mate gerealiseerd hebben.

Door gebrek aan duidelijke schoolbrede afspraken over puntenverdelingen en het belang van (vakspecifieke) attitudes hanteren de leraren verschillende evaluatiesystemen. Het verhindert leraren om, onafhankelijk van elkaar, tot hetzelfde oordeel in de evaluatie te komen.

Op sommige evaluatiedocumenten zijn de puntenverdeling en evaluatiecriteria duidelijk weergegeven en gekend bij de leerlingen, bij andere ontbreken deze. Reproductievragen en inzichtsvragen krijgen soms dezelfde waarde/score, hoewel de vragen peilen naar een verschillend beheersingsniveau. De gelijke puntenverdeling is daarom onlogisch.

De evaluatiepraktijk is over het algemeen voldoende valide. Voor sommige onderdelen, en in bijzonder elektriciteit, zijn de vragen te weinig afgestemd op het in het leerplan voorgeschreven beheersingsniveau.

De leerondersteunende feedback op de evaluatiedocumenten is beperkt, waardoor de leerling slechts in geringe mate kan weten wat hij dient te verbeteren en bij te sturen.

In de praktijklessen worden twee evaluatiedocumenten gebruikt, een weekdocument voor de evaluatie van persoonsgebonden attitudes en een lesdocument dat het proces (vakattitudes en vaardigheden) en product evalueert. De afstemming ervan op het leerplan is niet steeds duidelijk, net zoals de samenhang tussen beide documenten en de omzetting van de vaststellingen in een puntenscore.

Het is positief dat de leraren het gewicht van de vakattitudes doorheen het schooljaar laten variëren. Deze aanpak wordt echter niet zichtbaar op de evaluatiedocumenten.

Leerbegeleiding De leerbegeleiding, in het bijzonder die van leerlingen die instromen uit aso en niet-technische richtingen, is krachtig georganiseerd. Er wordt gedifferentieerd via individuele leerbegeleiding en peer tutoring. De school biedt tevens de mogelijkheid tot het volgen van een vakantiecursus.

*Preventief
Curatief*

De vakgroep gebruikt leerboeken en zelfgemaakt cursusmateriaal. Ze dient erover te waken dat het aanbod leerplangericht blijft. Het zelfgemaakte cursusmateriaal wordt niet steeds kwaliteitsvol ingezet. De vakgroep is zich ervan bewust dat bijsturing nodig is.

Evaluatie
Rapporteringspraktijk Leerlingen en ouders krijgen regelmatig informatie over de prestaties via de rapporten. De evaluatiestukken en rapportcommentaren bevatten weinig tot geen leerondersteunende feedback, noch aanwijzingen over de effecten van de voorbije remediëring.

Professionalisering
Deskundigheidsbevordering Tijdens de vakvergaderingen worden vooral organisatorische aspecten behandeld en wordt weinig aandacht besteed aan de pedagogische afstemming, waardoor dit overleg geen meerwaarde biedt voor een degelijke leerplanrealisatie.

*Overleg
Vorming*

De wijze waarop de school het aanbod en de lesopdrachten dit jaar organiseert, bevordert de integratie van theorie en praktijk. Dit verkleint de vakgroep, wat afstemming vergemakkelijkt. De vakgroep beseft dat deze verkleining zijn werking echter ook kan verarmen, omdat er minder collega's zijn om mee te overleggen en om van te leren.

Binnen de studierichting ontbreekt het aan afstemming tussen het eerste en het tweede jaar. De school zal de evenwichtige verdeling van de leerstof moeten blijven bewaken. De vakgroep stemt wel af met richtingen waarnaar het tweede leerjaar van de tweede graad Elektrotechnieken doorstroomt, onder andere door studie van de evaluatieresultaten en het analyseren van de verticale leerlijnen. Dit illustreert de aandacht voor leer- en doorstromingsproblemen.

4.1.1.6 Elektriciteit in tso derde graad in de studierichting Elektrische installatietechnieken (leerplannen 2011/011 en 2013/018)

Voldoet

De leerplandoelstellingen worden in voldoende mate gerealiseerd. De didactische materiële uitrusting ondersteunt de leerplanrealisatie.

Onderwijsaanbod De leerlingen krijgen de meeste leerplandoelstellingen geclusterd in twee deelvakken aangeboden: realisaties theorie en realisaties praktijk. De leraren delen deze vakken nogmaals op in subvakken met onder andere de volgende pedagogische benamingen: installatietechnieken, elektriciteit, automatisatie en technisch tekenen. Mede door deze aanpak worden de leerplandoelstellingen, die geformuleerd zijn als een geheel van kennis, vaardigheden en attitudes, nog onvoldoende geïntegreerd aangeboden. Zo worden de theoretische doelstellingen niet altijd daar geplaatst waar het effect het grootst is.

*Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang*

In III,1 zijn een aantal leerplandoelstellingen vrij degelijk vertaald naar projecten. In III,2 werd vorig schooljaar te veel tijd besteed aan de geïntegreerde proef, projecten kwamen minder aan bod. Door over de volledigheid van de leerplandoelstellingen te waken via de opmaak van kruistabellen en vorderingsplannen kunnen de leraren aantonen dat, ondanks de vele lerarenwissels in het verleden, de meeste leerplandoelstellingen toch aangereikt werden. Enkel deze betreffende domotica werden vorig schooljaar niet gerealiseerd.

Een aantal leerplandoelstellingen komt niet volgens het verwachte beheersingsniveau aan bod. Zo worden sommige te diepgaand en te theoretisch behandeld. Heel wat inhouden dienen gezien te worden in functie van de praktische toepassingen, wat niet aangetoond is. Ook het programmeren van sturingen is niet volgens de geest van het leerplan. Het bereikte niveau bij de leerlingen ligt hierdoor hoger dan wat het leerplan vereist.

Dit kan deels de vele leerlingentekorten uit het verleden verklaren. Positief zijn alvast de labo-opdrachten, met schriftelijk verslag. Ook de projecten in III,1 en momenteel nieuw in III,2 volgen een duidelijke groeilijn en zijn wel afgestemd op het beheersingsniveau van de studierichting. Ook de geïntegreerde proef is afgestemd op het beheersingsniveau van de studierichting en is steeds gekoppeld aan een praktische uitvoering.

Tijdens een blokstage van twee weken maken de leerlingen kennis met de bedrijfscultuur en leren zij werkzaamheden uitoefenen in teamverband. De stagecontracten vermelden echter de specifieke te bereiken doelstellingen niet, wat een inbreuk tegen de regelgeving is.

Uitrusting
*ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen*

De school beschikt over de minimale leermiddelen voor de realisatie van de onderwijsdoelstellingen. Het vaklokaal oogt, mede wegens de beperkte oppervlakte en het verouderd materiaal, vrij rommelig en draadsnoeren over de vloer veroorzaken valgevaar. In een aantal lokalen maken de leerlingen gebruik van niet afgeschermd snoeren en aansluitingen wat voor onmiddellijk elektrocutiegevaar zorgt. Gelet op de doelstelling betreffende veiligheid en preventie (te realiseren in alle leerplandelen) vormt dit geen goed praktijkvoorbeeld. De school beschikt verder over de noodzakelijke ICT-uitrusting voor de realisatie van de onderwijsdoelstellingen met betrekking tot technisch tekenen en sturingen.

Evaluatiepraktijk
*Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie*

Vorig schooljaar behaalden heel wat leerlingen zowel voor de praktische als de technische vakken veel tekorten. Deze tekorten zijn deels te verklaren zijn door de weinig transparante evaluatiepraktijk. Door de afwezigheid van inhoudelijke afspraken binnen de vakgroep is de evaluatiepraktijk namelijk vrij diffuus.

De evaluatie van de praktische realisaties gebeurt aan de hand van twee evaluatiedocumenten, één voor de werkzaamheden /attitudes per dag en een tweede voor (product)evaluatie van het eigenlijke project. Deze documenten steunen te veel op de intuïtie van de leraren. Op basis van welke criteria de leraren een beoordeling opstellen, is niet voldoende transparant. Positief is wel dat de leerlingen aandachtspunten krijgen om aan te werken in de volgende projecten. De punten van de werkzaamheden/attitudes worden verrekend via het dagelijks werk, de productevaluatie van de projecten wordt verrekend in de grote toetsen. De leraren maken deze opsplitsing om tegemoet te komen aan de verplichting om punten in te vullen voor de grote toetsen. Hoewel het een doordachte keuze is, houden de leraren hierdoor geen rekening meer met de achterliggende verhoudingen.

De evaluatie voor de technische vakken bestaat uit dagelijks werk en examens. De toetsen en examens zijn verzorgd, de meeste doelstellingen komen evenwichtig aan bod maar de nadruk ligt sterk op kennisreproductie.

Ook de evaluatie van de stage is niet valide. De nadruk ligt momenteel te sterk op het evalueren van attitudes. De eigenlijke activiteiten en in het bijzonder de beroepsvaardigheden worden maar beperkt geëvalueerd. Momenteel is een document in de maak om zowel de kennis, de vaardigheden als de attitudes te evalueren. Ook de evaluatie van de geïntegreerde proef is weinig transparant. Hoewel een duidelijke verdeling opgemaakt werd over de te scoren competenties, zijn de criteria onvoldoende duidelijk en worden punten intuïtief gegeven.

Leerbegeleiding

Preventief

Curatief

Het aantal leerlingen per klasgroep is beperkt. Bovendien geeft dezelfde leraar een vrij groot pakket lestijden aan dezelfde klasgroep. Hierdoor bevinden leraren zich in de uitstekende positie om de leerlingen bij de projecten en geïntegreerde proef intensief te begeleiden. Regelmatig krijgen de leerlingen zowel mondelinge als schriftelijke feedback via het elektronisch platform. Een neerslag hiervan in het rapportstelsysteem is niet terug te vinden. Ook de beperkte rapportcommentaren verschaffen, ondanks de vrij vele tekorten, weinig bijkomende remediërende informatie.

Voor het lesmateriaal maken de leraren voor de theoretische doelen gebruik van handboeken. Het gedeelte projecten bestaat uit zelf opgestelde deelcursussen die bestaan uit realiteitsgebonden oefeningen op een voldoende hoog niveau.

Deskundigheidsbevordering

Overleg

Vorming

De vakgroep bewaakt het aanbod van de doelstellingen op basis van een kruistabel, vorderingsplannen en regelmatig overleg. Deze aanpak en de aansturing vanuit het beleid waken over de volledigheid van de leerplanrealisatie. Gezamenlijke afspraken over een transparante evaluatiepraktijk zijn nog niet aan bod gekomen. De professionalisering bestaat zowel uit het volgen van vakgebonden als pedagogisch-didactische navormingen. De vakgroep beschikt over voldoende reflecterend vermogen om de hierboven beschreven werkpunten, zoals een kritische toetsing van de evaluatiepraktijk aan de tekorten, zelfstandig aan te pakken.

**Inbreuk(en) op
regelgeving**

De stagecontracten vermelden de specifieke te bereiken doelstellingen niet volgens het "BVR van 17/12/2010 houdende de codificatie betreffende het secundair onderwijs", artikel 157, §6 en de omzendbrief SO/2002/09 van 16/09/2002 §7 betreffende "leerlingenstageovereenkomst en stagereglement".

**4.1.1.7 Elektriciteit, elektromechanica en mechanica in tso derde graad in de studierichting
Elektromechanica (leerplan 2012/045)**

Voldoet

De leerplandoelstellingen worden in voldoende mate aangeboden en gerealiseerd. De evaluatie is afgestemd op het curriculum. De materiële uitrusting ondersteunt de leerplanrealisatie.

Onderwijsaanbod

Volledigheid

Evenwicht

Beheersingsniveau

Samenhang

Om het leerplan te realiseren, kiest de school voor het aanbieden van de vakken elektriciteit, mechanica en elektromechanica. Zij stemt haar lesopdrachten, leerlingenevaluatie en rapportering daarop af.

Nagenoeg alle leerplandoelen met betrekking tot kennis en vaardigheden worden evenwichtig gespreid en op het verwachte beheersingsniveau aangeboden en gerealiseerd. Een aantal leerlingen volgt voortgezet onderwijs met degelijke resultaten.

De samenhang tussen de diverse vormingsclusters krijgt invulling door het hanteren van projectmatige werkvormen. De algemene doelstelling aangaande het onderzoeken van fysische wetmatigheden, besluiten trekken en de wetenschappelijke onderbouwing ervan wordt ondersteund door labo-oefeningen en de bijbehorende verslaggeving.

De opdrachten voor de geïntegreerde proef, gekaderd in een automatiseringscontext, zijn representatief voor het profiel van de studierichting. De leerlingendossiers betreffende deze proef zijn verzorgd maar te lijvige documenten waarin, systematisch maar meestal overbodig, heel wat elementen uit het cursusmateriaal zijn opgenomen.

Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	De school beschikt over de minimaal vereiste uitrusting en leermiddelen om het leerplan volledig en met de vereiste diepgang te realiseren.
	Zij doet daarnaast een beroep op een externe organisatie, voor enkele hoogtechnologische aspecten van de opleiding. ICT wordt degelijk geïntegreerd waarbij enkele voorbeelden van goede praktijk worden vastgesteld.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	De evaluatiepraktijk verloopt overwegend traditioneel en voldoet nipt wat de afstemming op de leerplandoelstellingen betreft. De verworven competenties van de individuele leerlingen worden nog te weinig in kaart gebracht.
	De nadruk ligt soms op kenniselementen, los van vakgerelateerde contexten. Product en proces komen niet altijd evenwichtig aan bod. De aandacht voor de doelgerichte evaluatie van vakgebonden attitudes is leraarafhankelijk. Persoons- en vakgebonden attitudes worden nu en dan verward met elkaar.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	De individuele begeleiding van de leerlingen tijdens de lessen en het uitvoeren van opdrachten voldoet. De communicatie verloopt vlot. Cursusmateriaal en documentatie zijn gestructureerd en relevant voor het curriculum. Tijdens de lessen overheerst het onderwijsleergesprek, activerende werkvormen worden minder frequent aangewend. Indien noodzakelijk worden gepaste remediëringstrajecten aangeboden en opgevolgd.

4.1.1.8 Specifiek gedeelte in tso derde graad in de studierichting Industriële ICT (leerplannen 2004/074 en 2014/039)

Voldoet

De leerplandoelstellingen worden voldoende gerealiseerd. De evaluatie is over het algemeen valide. De school beschikt over adequate uitrusting ter ondersteuning van de leerplanrealisatie.

Onderwijsaanbod <i>Volledigheid</i> <i>Evenwicht</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Samenhang</i>	De vaststellingen hebben betrekking op de deelvakken met als pedagogische benaming industriële elektriciteit en lab, procescontrole en lab, industriële computernetwerken en lab, interfacetechnieken en lab, micro-elektronica en lab en besturingssoftware en programmeertalen, zoals voorzien in het leerplan 2004/074 en de bijhorende lessentabel. De lesopdrachten, de leerlingenevaluatie en de rapportering zijn afgestemd op deze deelvakken.
---	--

De horizontale samenhang tussen theorie en praktijk binnen de deelvakken wordt goed bewaakt door intensief (wekelijks) vakgroepoverleg.

Om instroom van leerlingen uit niet-aansluitende technische en algemeen vormende studierichtingen mogelijk te maken, bevat het leerplan enkele herhalingsdoelstellingen. Er wordt in verhouding te veel tijd besteed aan deze doelstellingen, wat de realisatie van het leerplan onder druk zet.

Het werken aan de geïntegreerde proef tijdens de lessen versterkt die druk. De labodoelstellingen worden niet volledig gerealiseerd. Wat aangeboden wordt, beantwoordt aan het verwachte beheersingsniveau. De evenwichtige spreiding van de leerplandoelstellingen over de twee leerjaren van de graad verdient hernieuwde aandacht, omwille van bovenstaande elementen en de invoering van het nieuwe leerplan 2014/039.

De projecten en de opdrachten voor de geïntegreerde proef zijn kwaliteitsvol en gesitueerd op het ontwikkelingsniveau van de leerlingen, maar niet steeds voldoende gerelateerd aan het profiel van de studierichting. De vakgroep investeert in een betere afstemming. Een positieve evolutie is duidelijk merkbaar.

De (tussentijdse) verslagen die van projecten en de geïntegreerde proef gemaakt moeten worden, bevorderen de synthetiserende vaardigheden van de leerlingen.

Hoewel het leerplan dit niet vooropstelt, gaat de opdrachtformulering van de projecten uit van een behoefte of een probleemstelling en wordt een uitwerking conform het technisch proces gevolgd. Dit bevordert het inzichtelijk en creatief denken en handelen van de leerlingen.

Het nieuwe leerplan 2014/039, dat dit schooljaar van kracht is in het eerste leerjaar, is minder gericht op de fysische en elektrische werking van elektronica. De afstemming op de vernieuwde leerinhouden en –methode dringt zich op.

Uitrusting
*ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen*

De school beschikt, met een aantal lokalen die speciaal voor deze studierichting werden ingericht, over uitrusting die voldoet. De infrastructuur en leermiddelen ondersteunen de uitvoering van projecten. De leermiddelen zijn niet steeds up to date en soms versleten. De school investeerde recentelijk nog voornamelijk in computers en software.

Evaluatiepraktijk
*Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie*

De evaluatie gebeurt op basis van een voldoende aantal tussentijdse toetsen, labo-opdrachten en examens en is valide. Een uitzondering daarop is de evaluatie van labo-oefeningen, omdat het aanbod daarvan niet volledig is. De vraagstelling op de tussentijdse toetsen en examens is goed gevarieerd met zowel kennis-, inzichts- als toepassingsvragen. Zowel open, gesloten als meerkeuzevragen worden gebruikt. In het eerste leerjaar worden veelal kennisvragen gesteld. Naargelang het leertraject vordert, worden meer inzichtelijke vragen gesteld. De opdrachten en vraagstelling zijn eenduidig en in grote mate afgestemd op het verwachte beheersingsniveau. De component inzicht, die mede via labo-opdrachten nagestreefd kan worden, komt te weinig aan bod. Er zijn onevenwichtig veel vragen gericht op herhaling van leerstof van de tweede graad. Op sommige evaluatiestukken zijn de puntenverdeling en evaluatiecriteria duidelijk weergegeven en gekend bij de leerlingen, bij andere stukken ontbreken deze.

**Evaluatie
Rapporteringspraktijk**

Leerlingen en ouders krijgen regelmatig informatie over de prestaties via de rapporten. De evaluatiedocumenten en rapportcommentaren bevatten weinig tot geen leerondersteunende feedback, noch aanwijzingen over de effecten van de voorbije remediëring. Dit geeft de leerling geen kansen om bij te sturen.

Leerbegeleiding*Preventief**Curatief*

De leraren bieden de leerlingen een doorgedreven leerbegeleiding aan.

De school organiseert het leerplan op twee manieren. Door het aanbieden van meer wiskunde worden leerlingen voorbereid op de doorstroming naar hoger onderwijs. Een onmiddellijke inzet op de arbeidsmarkt wordt mogelijk gemaakt door een uitgebreider aanbod van ICT.

De school speelt daarmee in op het diverse publiek dat deze studierichting aantrekt. Leerlingen met een sterke technische achtergrond worden vaak georiënteerd in de richting met meer wiskunde, die met een minder sterke technische achtergrond in de richting met meer ICT.

Er is een constructief, laagdrempelig contact tussen leerlingen en leraren. Leerlingen nemen gemotiveerd deel aan de lessen, mede doordat de leraren activerende werkvormen gebruiken.

De vakgroep gebruikt zeer veel digitale cursussen.

De grote verscheidenheid in naamgeving en opmaak van de vele documenten valt op, wat niet gebruiksvriendelijk is. Vaak ontbreekt een inhoudstafel, waardoor het geheel niet overzichtelijk is. Hierdoor heeft het digitale cursusportfolio nog geen sterke leerfaciliterende en professionele uitstraling. De leerinhouden die in de cursussen worden aangereikt, zijn kwaliteitsvol uitgewerkt.

De geïntegreerde proeven zijn goed gestructureerd uitgewerkt door het aanbieden van een duidelijke planning, heldere verwachtingen en concrete doelstellingen. Ook de transparante puntenverdeling en evaluatiecriteria zijn een sterk punt. Al deze informatie wordt van bij de start van de geïntegreerde proef gedeeld met de leerlingen.

Professionalisering**Deskundigheidsbevordering**

De vakgroep werkt zowel op organisatorisch als pedagogisch vlak sterk samen.

De leraren staan open voor dialoog, werken zeer zelfreflectief en formuleren mee (beleids)voorstellen voor de studierichting. De vakgroep bezit een grote expertise. De leraren zijn zeer begaan met de kwaliteitsvolle invoering en realisatie van het nieuwe leerplan 2014/039. De vakgroep is zich bewust van de verschillen tussen het oude en nieuwe leerplan, de valkuilen, sterktes en kansen. Hun grote motivatie, expertise, professionaliteit en dialoog met de directie scheppen de noodzakelijke voorwaarden voor een goede overgang van het oude naar het nieuwe leerplan.

De bijscholingen die de leraren volgen, zijn vooral vakspecifiek. De minderheid van de gevolgd opleidingen heeft pedagogische inhouden.

4.1.1.9 Specifiek gedeelte in tso tweede graad in de studierichting Mechanische technieken (leerplan 2003/049) en in tso derde graad in de studierichting Mechanische vormgevingstechnieken (leerplan 2010/028).

Voldoet

De meeste leerplandoelstellingen van zowel de theoretische component als de praktische vaardigheden zijn gerealiseerd en komen voldoende aan bod in de evaluatiepraktijk. Uitrusting en leermiddelen volstaan.

Onderwijsaanbod

Volledigheid

Evenwicht

Beheersingsniveau

Samenhang

Nagenoeg alle leerplandoelen met betrekking tot kennis en vaardigheden worden evenwichtig over de graden gespreid en met voldoende diepgang aangeboden en gerealiseerd.

In de tweede graad maken de leraren die de theorie aanbieden ook deel uit van het team dat samen de praktijklessen begeleidt, zodat de horizontale samenhang binnen elk leerjaar bewaakt is. Eén van de belangrijkste verwachtingen van het leerplan, namelijk het geïntegreerd werken via projecten volgens een concentrisch vormingsconcept, is al voor een groot deel gelukt. Leraren werken hier zeer sterk gemotiveerd aan verder zoals onder andere in een lovenswaardig vakoverschrijdend project (Nederlands). De projectmatige aanpak via het technisch-technologisch proces, zoals beschreven in het leerplan, is niet steeds zichtbaar in de structuur van de projecten. De aangereikte vormingscomponenten zijn voldoende specifiek om een oriëntering naar een geschikte studierichting in de derde graad mogelijk te maken.

In de beide leerjaren van de derde graad wordt de praktische vorming, de werkvoorbereiding en het technisch tekenen door dezelfde leraar aangeboden. Leerlingen krijgen hierdoor de kans om via een duidelijke, opbouwende leerlijn de verwachte vaardigheden aan te leren.

Het koppelen aan de uitvoering van leerplandoelstellingen gerealiseerd binnen de vakken materialenleer, theoretische mechanica, meettechnieken, elektriciteit, pneumatica en hydraulica is onvoldoende toegepast. De in het leerplan geponeerde aanpak om hieraan tegemoet te komen, wordt - met uitzondering bij de geïntegreerde proef - niet aangegrepen. Zo is onvoldoende werk gemaakt van de logische samenhang tussen het nadenken over (theorie) en het uitvoeren van (praktijk) diverse mechanische vormgevingsrealisaties. De projectmatige aanpak via het technisch-technologisch proces, die opgestart is in de tweede graad en die voor de samenhang garant staat, is in de derde graad niet verder doorgetrokken. Dit is een gemiste kans voor het bevorderen van het inzichtelijk en creatief denken en handelen van de leerlingen.

Het aandeel van CNC (Computer Numerical Control) en CAD-CAM (Computer Aided Manufacturing) bij de verspanende bewerkingen voldoet.

De teken-, werk- en meetopdrachten zijn representatief voor het leerplan van zowel de tweede als de derde graad.

Het in de beide graden doorlopen traject toont aan dat de leerlingen voldoende kennis, inzichten, vaardigheden en attitudes verworven hebben om in een bedrijf mechanische vormgevingen uit te voeren en zelfs te begeleiden. Ongeveer de helft van de afgestudeerden volgt een professionele bachelor, waarbij het gemiddeld studiesucces na het eerste jaar hoger onderwijs het Vlaams gemiddelde benadert.

De opdracht voor de geïntegreerde proef (GIP) is representatief voor het profiel van de studierichting. Alle leerlingen ontwerpen samen het concept van één constructie en zijn individueel verantwoordelijk voor de werktekeningen en uitvoering van een onderdeel ervan. De onderliggende doelstelling om leerlingen in team te leren werken, wordt hier bijzonder aangescherpt want op het einde van het schooljaar moet de samengestelde constructie bedrijfsklaar zijn.

De stage biedt een meerwaarde voor de vorming. De keuze van de stageplaats is relevant voor het profiel van de studierichting. De verslagen bieden een duidelijke weergave van de uitgevoerde activiteiten. Een activiteitenlijst als bijlage bij de stageovereenkomst ontbreekt. Dat is een inbreuk op de stageregelgeving.

Onderwijsorganisatie
Organisatie curriculum

Hoewel het leerplan van de tweede graad een geïntegreerde aanpak vooropstelt, kiest de school bij de toekenning van de opdrachten van de leraren voor een opdeling in theoretische vorming en in praktische vorming. In de derde graad worden de theoretische leerplandoelstellingen opgedeeld in verschillende vakken, door meerdere leraren aangeboden. Hierdoor is de integratie van beide vormingscomponenten slechts sporadisch merkbaar.

Uitrusting
*ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen*

De beschikbare infrastructuur (vaklokalen, tekenlokaal, werkplaats en lab) vormt één geheel en faciliteert het geïntegreerd werken. Toch blijft de bewaking van de samenhang tussen de vakken de nodige aandacht vergen in beide leerjaren. Leerlingen kunnen in deze lokalen gebruikmaken van voldoende computers voor het technisch tekenen en voor het programmeren. Ook de simulatoren dragen bij tot het inoefenen van het programmeren in de tweede graad. De integratie van ICT in de derde graad is leraargebonden.

Het computergestuurde machinepark voldoet voor de leerplanrealisatie. Voor sommige hoogtechnologische aspecten van de opleiding wordt een beroep gedaan op externe organisaties en enkele bedrijven. De leerlingen maken daar kennis met 4-5-6-assige CNC-machines. Niet alle leerlingen kunnen via de stage het werken met hoogtechnologische machines verder inoefenen.

Evaluatiepraktijk
*Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie*

Voor het theoretische deel van het curriculum is de evaluatiepraktijk in voldoende mate afgestemd op het leerplan. De vraagstelling in de 'grote toetsen' test naast de reproductieve kennis (technologie) ook het toepassingsgerichte (mechanica). Bij het evalueren van praktische opdrachten komen proces en product aan bod en is er voldoende aandacht voor gerichte evaluatie van attitudes. De leerlingen krijgen voor elke uitgevoerde praktische oefening uitgeschreven feedback met verbeterpunten, wat een stimulerend effect heeft op het leren leren.

Bij het evalueren van theoretische kennis is het meestal duidelijk voor de leerling wat de maximumscore is die per vraag kan behaald worden, behalve voor het vak elektriciteit.

Algemeen gesteld is het inhoudelijke belang van de getoetste kennis geen maatstaf voor de bepaling van het puntengewicht van de afzonderlijke vragen binnen een toets. Daardoor is de evaluatie niet evenwichtig.

De leervordering van de individuele leerling is voldoende in kaart gebracht en gecommuniceerd met de ouders via bijlagen bij het rapport.

De evaluatie van de stage door de stagegever geeft een duidelijk beeld van het kennen en kunnen van de leerling. Ook vakattitudes krijgen de nodige aandacht.

De geïntegreerde proef wordt permanent beoordeeld door de begeleidende leraren. Deze procesevaluatie is transparant voor de leerlingen en telt mee voor 40% van het totaal te behalen punten. De productevaluatie gebeurt tijdens de presentatie van de geïntegreerde proef, waarbij de jury een grote inbreng heeft.

Leerbegeleiding

*Preventief
Curatief*

In de tweede graad worden heel wat leerboeken gebruikt bij de theoretische vorming, wat ertoe leidt dat het aanbod minder leerplangericht is. Voor de praktische vorming is een praktijkbundel samengesteld waarbij de oefeningen variëren in moeilijkheidsgraad. Aan het einde van de tweede graad zijn de leerlingen ertoe in staat een eenvoudig constructieontwerp te maken binnen begrensde afmetingen dat alle aangeleerde bewerkingen bevat. Verscheidene opdrachten zijn eigentijds en meestal goed uitgewerkt, andere zijn nog heel traditioneel en zijn aan vernieuwing toe.

In de derde graad zijn naast leerboeken ook zelfgemaakte cursussen, afgestemd op het ontwikkelingsniveau van de leerlingen, ter beschikking gesteld. Sommige cursussen zijn aan vernieuwing toe, want onvoldoende gericht op het leerplan. De cursus meettechnieken is goed gestructureerd en stimuleert de leerlingen tot zelfstandig werken. Het meten beperkt zich echter alleen tot het noteren van de meetresultaten. Leerlingen leren niet om een verslaggeving met besluitvorming te maken. De praktische vorming in de derde graad is opgevat als een geheel van zinvolle opdrachten.

De individuele begeleiding van de leerlingen tijdens de lessen en het uitvoeren van opdrachten voldoet. De communicatie verloopt vlot. Activerende werkvormen worden zelden angewend. De effecten van de aangeboden differentiatie en remediëring zijn niet transparant aangetoond.

Een duidelijke planning met hieraan gekoppelde verwachtingen en concrete doelstellingen maakt dat leerlingen zelfstandig kunnen werken aan de geïntegreerde proef. Deze informatie wordt aan de leerlingen meegedeeld via een handleiding.

Deskundigheidsbevordering

*Overleg
Vorming*

Het beleid stuurt de vakgroep aan maar volgt de werking, vooral met betrekking tot het bewaken van de leerplanrealisatie, niet systematisch op. De agenda van de vakvergaderingen wordt in hoofdzaak bepaald door organisatorische en materiële elementen van het onderwijsproces. Pedagogisch-didactische aspecten zoals onder andere afspraken over gelijkgerichte criteria bij de evaluatiepraktijk, maken minder deel uit van het overleg.

Resultaten van leerlingen en bepaalde leermethodieken in bedrijven zijn aanleiding om de lespraktijk bij te sturen.

De behoefte aan – vooral vakgerichte – nascholingsinitiatieven wordt jaarlijks bevraagd tijdens het overleg en de deelname is behoorlijk. Uit de verslagen blijkt niet dat enige multiplicatie van het geleerde onder collega's plaatsvond.

**Inbreuk(en) op
regelgeving**

Het ontbreken van een stageactiviteitenlijst: zie organisatie van de stage BVR van 17/12/2010 houdende de "codificatie betreffende het secundair onderwijs", artikel 157, §6. en de omzendbrief SO/2002/09 van 16/09/2002, §7, "Leerlingenstageovereenkomst en stagereglement".

4.1.1.10 Vakoverschrijdende eindtermen

Voldoet

De school streeft in voldoende mate met een eigen planning de VOET bij haar leerlingen na.

Beleid	Sedert de invoering van de geactualiseerde VOET in 2010 worden visie en planning uitgewerkt op campusniveau. De visie op VOET gaat uit van het pedagogisch project van de Don Bosco-scholen, dat inzet op groeien in vrijheid, in verantwoordelijkheid, in verbondenheid en in zingeving. De scholen vertalen de visie in een 'jaaractieplan VOET' met operationele doelstellingen en een tijdpad. Het resultaat is een helder overzicht van de mate waarin alle VOET bij alle leerlingengroepen worden nagestreefd. Het omvat zowel initiatieven uit de vakken als uit projecten. Hieruit blijken nog enkele hiaten in een aantal contexten en in de stam, onder meer voor de inspanningsverplichting rond EHBO en mediawijsheid. De scholen ondernemen systematisch actie om de hiaten weg te werken. Ze bewaken nauwgezet het VOET-bereik bij alle leerlingen
Doelgerichtheid	
Ondersteuning	Het beleid besteedt bij de uitvoering veel zorg aan een draagvlak bij het lerarenteam. Er is een 'beleidsgroep' VOET, waarvan zowel directieleden als personeelsleden deel uitmaken. Deze werkgroep ontwikkelt het VOET-beleid en ondersteunt de leraren adequaat bij de uitvoering. De eigen begeleidingsdienst speelt een actieve rol bij de concretisering van het jaaractieplan. De talrijke vakoverschrijdende projecten worden expliciet gekoppeld aan de VOET. De registratie van de VOET in de vakken gebeurt in overleg tussen de vakgroepen en de pedagogische begeleiding. De scholen streven onbetwistbaar naar een valide registratie, maar missen hiervoor nog transparante criteria. De beleidsgroep VOET besteedt veel aandacht aan communicatie met de schoolteams en stelt zich stimulerend en faciliterend op. Heel wat teamleden engageren zich in de VOET-werking.
Doeltreffendheid	De scholen hebben aandacht voor de doeltreffendheid van hun VOET-werking. Het projectaanbod wordt afgetoetst aan het VOET-kader en zowel hiaten als overlappingen worden systematisch weggewerkt. De beleidsgroep VOET evalueert voor sommige contexten ook de effecten op de leerlingen, bijvoorbeeld voor de context 'Omgeving en duurzame ontwikkeling'. De evaluatie en inhoudelijke bijsturing van de projecten gebeuren systematisch, maar zijn niet gekoppeld aan de VOET. Nochtans worden de VOET expliciet opgenomen in de omschrijving van de projectdoelen. De campus beschikt nog niet over een strategie voor de evaluatie en bijsturing van de VOET-bijdrage in de vakken.
Ontwikkeling	De professionalisering maakt deel uit van de kwaliteitszorg met betrekking tot de inspanningsverplichting voor VOET. Directie en middenkader volgden een prioritair nascholingstraject en de beleidsgroep gaat in op initiatieven van de begeleidingsdiensten. Het schoolteam wordt doelgericht bij het professionaliseringstraject betrokken via studiedagen en geregelde communicatie.

Uitvoering Politiek-juridische samenleving	De meerderheid van de eindtermen wordt met voldoende diepgang en bij alle leerlingen nagestreefd. De eindtermen met betrekking tot participatie en besluitvorming komen onder meer aan bod in de werking van de leerlingenraad en naar aanleiding van initiatieven en acties waarvoor de leerlingen zelf voorstellen kunnen doen. De eindtermen over rechten en plichten, democratie en mondialisering worden tijdens de schoolloopbaan bij alle leerlingen in beide onderwijsvormen nagestreefd. Niet alleen worden activiteiten op schoolniveau georganiseerd, zoals de bezinningen, de mondiale week, de adventsactie en contacten met buitenlandse scholen, maar ook de vakken geschiedenis, Nederlands, project algemene vakken en de geïntegreerde proef in sommige studierichtingen dragen daartoe bij.
Mentale gezondheid	De meerderheid van de eindtermen wordt met voldoende diepgang en bij alle leerlingen nagestreefd. De zorg voor de mentale gezondheid van de leerlingen sluit aan bij het pedagogisch project. Voor het nastreven van de eindtermen over de omgang met emoties en problemen, met de eigen ontwikkeling en met relaties neemt de school verscheidene initiatieven, zoals de projectweken in de tweede graad, de bezinningen en de inleefdagen in de derde graad. De omgang met kunst en cultuur stimuleert en bevordert de school naar aanleiding van activiteiten zoals de musical '14-'18, het free podium, theatervoorstellingen en culturele uitstappen in binnen- en buitenland. Ook vakken zoals geschiedenis, Nederlands en project algemene vakken leveren daartoe een bijdrage. De inspanningsverplichting voor de VOET met betrekking tot weerbaarheid komt de school na met initiatieven zoals het antirookproject, de gezondheidsweek en infosessies, met de inbreng van het CLB en de schooldokter. Ook vanuit het vak biologie wordt de inspanningsverplichting bewust nagekomen.

4.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

Het welzijnsbeleid van de Don Bosco (DB) Middenschool, het DB-Instituut aso en het DB-Instituut tso/bsa is schooloverschrijdend uitgewerkt. De drie scholen zijn gelegen op dezelfde campus en groeien naar een pedagogische eenheid. Het gebouw, waar de congregatie van de salesianen van Don Bosco is gehuisvest, maakte geen deel uit van het onderzoek.

Het schoolbeleid gaat op systematische wijze de situatie op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne na, maar dit gebeurt nog onvolledig. Voor deze grote campus is een deskundige ondersteuning van het beleid bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne vereist. Door de vele taken die de preventieadviseur moet opnemen, komt hij hier echter niet altijd aan toe. Dat blijkt ook uit de wijze waarop de verplichte controles worden uitgevoerd of opgevolgd.

De directies en veel personeelsleden leveren inspanningen om een nette en veilige leeromgeving voor de leerlingen te creëren. Toch wijzen talrijke vaststellingen op een onverantwoorde of nonchalante attitude tegenover het veiligheidsbeleid. Niet iedereen volgt even strikt de afspraken en instructies op, opgelegd door het schoolbeleid of door de interne en externe dienst.

Het globaal preventieplan en het jaaractieplan spelen onvoldoende in op de tekorten en zijn te weinig concreet. Ze bevatten onvoldoende actiepunten die vermeld staan in de verslagen van de interne dienst en de externe controleorganismen. Aan verscheidene opmerkingen uit de talrijke verslagen is nog niet tegemoetgekomen en de werkpunten worden nauwelijks onderbouwd met risicoanalyses. Voor sommige verbeteracties is er onduidelijkheid over het beschikbare budget. In de planning is nauwelijks aandacht voor compenserende maatregelen of ontbreekt de verwijzing naar het masterplan of het AGIO-dossier.

Bijgevolg worden de risico's en de planning van de tekorten onvoldoende zichtbaar en te oppervlakkig beheerst.

Uit de verslagen van de periodieke controles van de interne en externe controlediensten blijkt dat er meerdere tekorten werden opgemerkt. Het betreft onder meer de inbreuken uit de verslagen van de elektrische installaties en de opmerkingen uit de brandpreventieverslagen die slechts gedeeltelijk zijn weggewerkt, zoals de risico's met betrekking tot de bezettingsgraad van de refter en de gedeeltelijke aanpak van de compartimentering in gebouw E. Het brandpreventieverslag van het nieuwe gebouw G ontbreekt. Daarentegen slaagt de school er doorgaans in om aan de kleine aandachtspunten gevolg te geven.

Een aantal tekorten op het vlak van bewoonbaarheid en veiligheid is in het masterplan opgenomen en het wordt binnenkort gerealiseerd. Zo is er in gebouw B betonrot vastgesteld en het buitenschrijnwerk is aan vernieuwing toe. De prefablokalen van gebouw C, die talrijke tekorten vertonen, worden vervangen door een nieuwbouw.

Tijdens de rondgang op de campus is vastgesteld dat de werking van de brandwerende deuren die noodzakelijk zijn voor een efficiënte compartimentering, niet regelmatig gecontroleerd wordt. De risico's van de beperkte oppervlakte van de overdekte speelplaatsen op de campus en de voldoende beschikbaarheid van de urinoirs en toiletten voor de jongens van het tso/bsi zijn niet ingeschat. Dat geldt ook voor de turnzaal en de mediatheek in de kelderverdieping van gebouw D, waar gewone lessen plaatsvinden. In dezelfde turnzaal zijn de bevestigingshaken voor de doelen en de noodverlichting stuk. Volgens het brandpreventieverslag ontbreekt hier de branddetectie. De kelderruimte van het onderhoudspersoneel is enkel geschikt als berglokaal.

De veiligheid van enkele houtbewerkingsmachines in de werkplaats van het onderhoudspersoneel in gebouw E is ontoereikend. De werkplaats van het specialisatiejaar Industriële onderhoudstechnieken ligt er rommelig bij en een aanpalend lokaal bevat allerlei kapotte computeronderdelen en andere afvalmaterialen. De gasflessen zijn niet allemaal verankerd met een ketting. Niet alle kolomboormachines zijn voldoende beveiligd. De didactische componenten op de meetborden in het lab elektriciteit van gebouw F zijn onvoldoende beveiligd.

In de werkplaats van de studierichting Lassen-constructie (gebouw G) liggen verscheidene stapels plaatmateriaal met heel scherpe hoeken, waardoor het risico op kwetsuren verhoogt. De lamparmaturen zijn in dat atelier niet afgeschermd. Ook hier zijn de kolomboormachines onvoldoende beveiligd. Het toilet voor personen met beperkte mobiliteit wordt deels ingenomen als berglokaal. Er liggen veel gaslangen en afvalstukken op de grond met kans op valgevaar. De loopzones zijn versperd door werkstukken of gereedschappen. Niet alle leerlingen dragen hun persoonlijke beschermingsmiddelen.

De preventieadviseur is nauwelijks betrokken bij het aankoop- en indienststellingsbeleid. De bestelformulieren voor producten of toestellen met een risicofactor worden niet ondertekend door de preventieadviseur. Niet van alle gevaarlijke machines zijn er indienststellingsverslagen.

De school krijgt een gunstig advies beperkt in de tijd voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. De onderwijsinspectie vertrouwt erop dat het vereiste beleidsvoerend vermogen aanwezig is om alle tekorten op te sporen en weg te werken. Wanneer de school de kwaliteit van de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne consequenter bewaakt, daadkrachtiger beheerst en de verbeteracties uitvoert, moet het mogelijk zijn de verbetering op eigen kracht vorm te geven.

4.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (codex so, art. 15, §1, 5°)	ja
Neemt de school de reglementering betreffende verlofregeling en aanwending van de schooltijd in acht? (codex so, art. 15, §1, 7°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding dat minstens de verplichte bepalingen vermeldt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 39 en 40)	ja

4.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (codex so, art. 112 en 123/10)	ja
• de basisprincipes van het schoolbeleid met betrekking tot een aantal leerlinggebonden materies	ja
• de lesspreiding en de vakantie- en verlofregeling voor leerlingen	ja
• de krachtlijnen inzake extra-murosactiviteiten, leerlingenstages, werkplekleren en school- of centrumvervangende onderwijsprogramma's	ja
• de samenwerking met andere onderwijsinstellingen, vormingsinstellingen of organisaties voor zover rechtstreekse impact op leerlingen	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de bijdrageregeling, afwijkingen en contactpersoon terzake	ja
• de inspraakmogelijkheden voor de betrokken personen in de school of centrum	ja
• de voorwaarden waaronder de betrokken leerling en de betrokken personen inzage kunnen uitoefenen in of een toelichting kunnen vragen bij of een kopie kunnen bekomen van de leerlingengegevens, waaronder de evaluatie-gegevens	ja
• de organisatie van de leerlingenevaluatie	ja
• de lokale leefregels	ja
• de eventuele beroepsmogelijkheden voor de betrokken personen ten aanzien van betwiste beslissingen buiten beslissingen in verband met definitieve uitsluiting of leerlingenevaluatie	ja
• de basisprincipes van het schoolbeleid met betrekking tot reclame en sponsoring	ja
• engagementsverklaring waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen	ja
• bepalingen over overdraging bij schoolverandering van leerlingengegevens naar de nieuwe school	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (codex so, art. 110/1 tot 110/10)	ja
Informeert de school ouders en leerlingen en personeel over het centrum voor leerlingenbegeleiding waarmee ze samenwerkt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 33)	ja
Respecteert de voorziene verhaalmogelijkheid de reglementair voorgeschreven procedure? (codex so, art. 115/6)	ja
Respecteert de school voor secundair onderwijs de reglementaire bepalingen met betrekking tot oriëntering en evaluatie van leerlingen? (codex so, art. 254, §1, 256, §1, 1° en BVR van 19-7-2002)	ja
Respecteert de school het minimumlessenrooster? (codex so, art. 148-157 en BVR van 19-7-2002)	ja

5 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

5.1 Leerbegeleiding

- Doelgerichtheid** De leerbegeleiding wordt schoolbreed georganiseerd met klasteams en leraren die de centrale rol van eerstelijnszorg opnemen met de focus op het remediërende aspect in het leerproces. Een klasteam is samengesteld uit een aantal leraren die op vrijwillige basis samenwerken, waarbij een leraar instaat voor de leerbegeleiding van ongeveer tien leerlingen. Alle leraren nemen een rol op in een klasteam. Deze preventieve werking verloopt efficiënt en heeft maximaal effect door haar korte communicatielijnen. De klasteams en de directie stemmen af met de tweedelijnszorg, die wordt opgenomen door de studiecoach (afstemming op de vakoverschrijdende eindtermen 'leren leren'), studieleiders, leerlingenbegeleiders en jaarverantwoordelijken. De derdelijnszorg richt zich op de procedures en instrumenten die gebruikt worden. Uitgeschreven is de visie niet, maar ze boogt op een jarenlange succesvolle toepassing. Het systeem is opgezet met de medewerking van alle strikt nodige actoren.
- Ondersteuning** De school organiseert de leerbegeleiding via de klasteams, een remedial teacher, een halftijds studiecoach, ondersteuning van vakleerkrachten door meer ervaren collega's en een investering in studieleiders via uren Bijzondere Pedagogische Taken.
- De mogelijke storingen in het leerproces zijn onderverdeeld in zes speerpunten, waarbij maximaal preventief wordt opgetreden. Waar een curatieve aanpak nodig is, wordt het probleem opgepikt door of gesignaleerd aan het klasteam, dat onmiddellijk een aantal maatregelen treft zoals remediëring, inhaallessen, bijbrengen van een gepaste leermethodiek en compenserende maatregelen bij leerstoornissen.
- Waar nodig stroomlijnen en documenteren instrumenten de werking. Het leerlingenvolgsysteem wordt gebruikt om alle informatie systematisch bij te houden. De delibererende klassenraad gebruikt elementen van de leerbegeleiding tijdens de deliberatie. De ouders worden via brief of overleg steeds tijdig geïnformeerd over en/of actief betrokken bij de remediëring van leerproblemen.
- Doeltreffendheid** De school organiseert tussentijdse effectmetingen om de werking van de leerbegeleiding op te volgen. Ook worden de evaluaties en rapporten van een leerling verder opgevolgd na beëindiging van het begeleidingstraject om het effect ervan te kunnen meten.
- Ontwikkeling** Het remediëringsdocument dat de verschillende aspecten op het vlak van leerbegeleiding overzichtelijk weergeeft, wordt regelmatig in vraag gesteld en bijgesteld. Dit document neemt een centrale plaats in de leerbegeleiding in. Op het vlak van communicatie werd het systeem reeds meermaals bijgesteld, onder andere naar de rol van de ouders toe.
- Voor de organisatie en de inhoudelijke invulling van de leerbegeleiding rekent de school op de intern aanwezige expertise (remedial teacher), het opzetten van krachtige klasteams en van gerichte externe nascholing. De school bevordert de professionalisering door de deelname aan de opleiding "herstelgericht werken" te faciliteren.

Ze plant deze externe opleiding intern te multipliceren, via een kleine groep van gespecialiseerde leraren. De directie professionaliseert zich op het vlak van dataverwerking.

5.2 Evaluatiepraktijk

Doelgerichtheid Er is in de school een algemeen visiedocument betreffende evaluatie, geschreven door de pedagogische begeleidingsdienst van de inrichtende macht van de Don Bosco-scholen. Het schoolbeleid gebruikt dit als inspiratiebron om de evaluatiepraktijk binnen de school gestalte te geven. De tekst werd niet geconcretiseerd naar operationele doelen. Er is ook geen schooleigen visietekst rond evaluatie.

De directie geeft aan dat de organisatie van de evaluatie nu erg leraarafhankelijk is en niet gelijkgericht. Dat is bovendien al jaren een bekend pijnpunt wat blijkt uit de verslagen van vroegere personeelsvergaderingen. De directie legt, naar eigen zeggen, het item evaluatie op als verplicht agendapunt van de vakgroepvergaderingen. Hiervan wordt echter nauwelijks melding gemaakt in de verslagen.

Ondersteuning De directie voorziet in een vrijblijvende richtlijn rond het schrijven van algemene en stimulerende rapportcommentaren. Wat de inhoudelijke aspecten en rapportering betreft, zijn de vakgroepen en de individuele leraren verantwoordelijk.

De directie richt zes maal per jaar een begeleidende klassenraad in, na elke rapportperiode en één delibererende klassenraad op het einde van het schooljaar. Indien nodig kan er tussentijds een bijkomende begeleidende klassenraad bijeen geroepen worden. Ter inspiratie voor het formuleren van de adviezen door de klassenraad, wordt een lijst van twintig voorbeelden ter beschikking gesteld.

De leraren moeten zelf de gewichten van de verschillende onderdelen van de evaluatie bepalen (product, kennis, vaardigheden en attitudes). Er wordt ook van hen verwacht dat zij erover waken dat alle leerplandoelstellingen aan bod komen in de evaluatie. De vakgroepcoördinator hoort de gelijkgerichtheid te bewaken. Sommige vakgroepen staan hier duidelijk verder in dan andere, wat vragen oproept met betrekking tot de doeltreffendheid van deze aanpak.

De leraren maken gebruik van een elektronisch puntenboek en een elektronisch leerlingvolgsysteem. Het puntenboek wordt bewust niet opengesteld voor de ouders. Leraren plannen het invullen van het puntenboek zelfstandig, dit kan en mag zelfs uitgesteld worden tot vlak voor het einde van de rapportperiode. Daardoor is het instrument moeilijk bruikbaar door de leerbegeleiding om snel problemen te detecteren en een remediëringstraject op te zetten.

Ter ondersteuning van de delibererende klassenraad stelt de school een rekenkundige deliberatieregels ter beschikking die alleen geldt als houvast.

Doeltreffendheid Er is geen zichtbare systematische bijsturing van onderwijs- en evaluatiepraktijk naar aanleiding van de evaluatieresultaten. Opnieuw wordt er verondersteld dat de leraren hiervoor instaan. De directie grijpt in, in geval van klachten door ouders of collega's.

Uit steekproeven blijkt dat er zeer weinig rapportcommentaren geschreven worden, zelfs bij tekorten worden niet altijd commentaren gegeven. De commentaren beperken zich tot vermaningen en opsommingen van de taken die niet afgegeven werden. Hoogst uitzonderlijk geven de leraren een concrete beschrijving van het probleem. Nooit stellen ze in het rapport een remediëring voor. Alle communicatie rond remediëring gebeurt met afzonderlijke documenten.

De wijze van evaluatie is allesbehalve transparant. Vaak is het niet te achterhalen wat de leerplandoelstellingen zijn die bij een cijfer horen. Kwantificeren van de beoordeling steunt op intuïtie, veeleer dan op vooraf vastgelegde criteria. De gewichten van de permanente evaluatie worden niet doordacht gekozen. De gewichten van de examenvragen hangen soms af van het aantal trefwoorden in plaats van het belang van de desbetreffende vraag. Het geheel is een ongecontroleerde evaluatiepraktijk waarvan de validiteit afhangt van de verantwoordelijkheidszin van een aantal leraren, veeleer dan van een daadkrachtig beleid ter zake.

Ontwikkeling De directie zet de vakgroepen ertoe aan te reflecteren over een betere evaluatie van de geïntegreerde proef (GIP). Voor de ontwikkeling van portfolio's en het vernieuwen van de GIP-boekjes hebben leraren spontaan nascholing gevolgd. Ook voor de evaluatie van de stages zijn er initiatieven genomen met goede resultaten. De nieuwe documenten, die zowel de vaardigheden, kennis als attitudes testen, worden volgend schooljaar in gebruik genomen.

Voor de afstemming van de evaluatiepraktijk in de verschillende afdelingen is de directie de drijvende kracht. Als eerste stap naar een nieuwe aanpak inventariseert de directie alle documenten die de leraren gebruiken voor de evaluatie. Daarin gaan ze op zoek naar voorbeelden van goede praktijk. Het opzet is om die te multipliceren naar de andere vakgroepen. Er is geen werkgroep die zich hierover buigt om een breder draagvlak te creëren.

De directie legt geen nascholingen op in verband met het thema 'evaluatie', hoewel dat een dringende noodzaak is gezien de tekorten op dit vlak.

6 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Leiderschap De campus 'Don Bosco Haacht' omvat een middenschool, een aso-school en een tso-/bso-school. Sedert dit schooljaar hanteert de campus een nieuwe organisatiestructuur. De administratieve, logistieke en personeelsaangelegenheden krijgen voortaan op centraal niveau hun beslag. Ook het algemeen pedagogisch beleid wordt onderdeel van de campuswerking. Een algemeen directeur is verantwoordelijk voor het campusbeleid, bijgestaan door een administratieve en een logistieke directeur en een pedagogische coördinator. Voor de respectieve scholen blijft een eigen directie verantwoordelijk voor de dagelijkse leiding. Met de invoering van de nieuwe organisatiestructuur wil het schoolbestuur de logistieke middelen efficiënter aanwenden en de personeelsadministratie vereenvoudigen. Zij beoogt ook het stroomlijnen van het pedagogisch-didactisch en het oriënteringsbeleid van de drie scholen. Voor ouders en leerlingen moet de campusgedachte leiden tot een gelijkwaardige perceptie van de verschillende onderwijsvormen. Voor de administratieve en logistieke campuswerking zijn de aanzetten gegeven, een pedagogisch beleid op campusniveau is er nog niet.

De directeur van de tso/bso-school wordt voor de dagelijkse schoolleiding bijgestaan door twee studieleiders en een technisch adjunct directeur (technisch adviseur coördinator of TAC). Samen met het middenkader (TA's) en de leraren hanteren zij de waarden en de algemene doelen van het eigen opvoedingsproject tot op klasniveau. De open communicatiecultuur en de betrokkenheid van alle partners om samen school te maken vormen de kerngedachte bij talrijke initiatieven. Eveneens zijn het welbevinden van iedereen en een aangenaam leer- en leefklimaat telkens cruciale uitgangspunten. Het engagement dat velen aangaan, verhoogt de taaklast soms aanzienlijk. Het is aangewezen dat het directieteam binnen haar beleidsvoering de taakbelasting van de leraren voldoende bewaakt. De directeur is onder meer verantwoordelijk voor de leerplanrealisatie, de kwaliteit van de onderwijsleerprocessen, de evaluatiepraktijk en de vakgroepwerking. Hierbij vertrouwt de directeur op het pedagogisch-didactisch en professioneel handelen van de individuele leraren en in het functioneren van de vakgroepen. Tijdens de doorlichting is vastgesteld dat de dynamiek van de vakgroepen en de resultaten op uitvoeringsniveau verschillen. Binnen deze contexten zijn nog groeikansen om diepgang en doelgerichtheid na te streven en te bereiken. Een consequente aansturing en een accurate opvolging door de directie zijn hierbij belangrijke aandachtspunten.

Visieontwikkeling De campusvisie op onderwijs kadert in het pedagogisch project van Don Bosco en staat eigentijds en kwaliteitsvol onderwijs voor. Over heel wat onderwijskundige processen bestaan schoolspecifieke visieteksten, die op termijn deel moeten uitmaken van een campusgebonden schoolwerkplan. Ook in tso/bso-school zijn er visieteksten over meerdere onderwijskundige aspecten, zoals evaluatie, remediëring en leerlingenbegeleiding. Het beleid van de tso/bso-school slaagt er gedeeltelijk in om de visies te implementeren in de schoolwerking. Voor aspecten zoals de socio-emotionele begeleiding van de leerlingen, de zorg voor kwetsbare leerlingen en het aanbieden van een brede harmonische vorming maakt de school haar visie waar. Het salesiaans opvoedingsconcept is herkenbaar tot op klasniveau. De visie op de leerbegeleiding heeft tot een goede ondersteuning en organisatie ervan op schoolniveau geleid. De beleidsvisie op evaluatie krijgt echter nog geen algemene vertaling in de onderwijspraktijk.

Besluitvorming Overleg en participatie maken deel uit van de campusgedachte. De scholen beschikken over de decretaal verplichte participatieorganen, samen met adviesorganen, vak- en werkgroepen. De overkoepelende Pedagogische Raad Campus vervult een belangrijke rol bij de realisatie van het pedagogisch geheel. Het directieteam van de tso/bsc-school stimuleert de reële en permanente betrokkenheid van de participantengroepen en streeft naar een goed evenwicht bij de besluitvorming. Er is aandacht voor zowel formele als informele participatie. Deze overlegmomenten bevorderen de praktische samenwerking en zorgen voor een vlotte schoolorganisatie. Voor sommige beslissingen koppelt de directie terug naar de vakgroepen waarbij de vakgroepverantwoordelijke doorgaans het aanspreekpunt is. Om de leerlingenraad krachtadig, efficiënt en doeltreffend te maken voorziet de directie in een budget om voorstellen te realiseren. Eveneens draagt het oudercomité bij tot de verbetering van de schoolwerking.

Kwaliteitszorg In het kader van een nascholingsproject voerde de campus in 2010 een zelfevaluatie uit in samenwerking met de begeleidingsdienst van het schoolbestuur en van de koepel. Dit leidde tot werkpunten op campus- en schoolniveau. Zowel de campus als de scholen stellen jaarlijks een aantal prioriteiten met doelstellingen en een tijdspad voorop. De schoolprioriteiten kaderen in de campusvoorstellen, maar richten zich op de specificiteit van het leerlingenpubliek. Het algemeen beleid en het onderwijskundig beleid waren volgens het DISO-onderzoek, zowel op school- als op campusniveau aan verbetering toe. Het functioneren van de vakgroepen was toen één van de prioriteiten. Dat onderzoek had een positieve effect op de leerlingenoriëntering en leidde tot de bijsturing van de leefregels.

De school werkt niet binnen een geïntegreerd kwaliteitszorgsysteem, maar tracht veeleer vanuit actuele noden de onderwijskundige processen te optimaliseren. Het schoolbeleid evalueert jaarlijks de realisatie van de schoolprioriteiten. Over een aantal onderwijskundige aspecten verzamelt en analyseert de school gegevens. Aan sommige van de gegevens en vaststellingen koppelt ze actiepunten en bijsturingen voor het beleidsniveau en de vakgroepen. De effecten van deze inspanningen op de onderwijspraktijk zijn echter nog onvoldoende zichtbaar. Vakgroepen en leraren hanteren geen systematische cultuur van zelfevaluatie. Uit de doorlichting blijkt dat de vakgroepen met verschillende snelheden reageren op de beleidsopties. Het nieuwe school- en campusbeleid staat voor de uitdaging om de kwaliteitsbewaking, onder meer met betrekking tot de leerplanrealisatie, op een meer systematische wijze aan te sturen en op te volgen.

7 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

7.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het engagement en de vakdeskundigheid van heel wat personeelsleden.
- De ontwikkelingsdynamiek in sommige vakgroepen.
- De integratie van ICT in een aantal vakken.

Wat betreft het algemeen beleid

- De ondersteuning en de organisatie van de leerbegeleiding op schoolniveau.

7.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De verdere implementatie van het geïntegreerd werken in een aantal studierichtingen.
- De systematische bewaking van de leerplanrealisatie.
- De afstemming van de evaluatiepraktijk op de leerplandoelstellingen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De aansturing en opvolging van de inhoudelijke werking van de vakgroepen.
- De ontwikkelingsdynamiek door de transfer van voorbeelden van goede praktijk.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het versterken van de verticale samenhang.
- De kwaliteitszorg conform het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs.

7.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De leerplanrealisatie voor Nederlands in tso tweede graad in de studierichtingen Elektrotechnieken en Mechanische technieken (wordt opgevolgd).
- De bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van gebouwen en lokalen (wordt opgevolgd).

Wat betreft de regelgeving

- Het conform maken van het stagedossier met de regelgeving (BVR van 17/12/2010 houdende de "codificatie betreffende het secundair onderwijs", artikel 157, §6. én de omzendbrief SO/2002/09 van 16/09/2002, §7, "Leerlingenstageovereenkomst en stagereglement".

8 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

BEPERKT GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' omwille van het onvoldoende realiseren van de onderwijsdoelstellingen voor

Structuuronderdeel	Basisvorming	Specifiek gedeelte
Graad 2 TSO Elektrotechnieken	Nederlands	
Graad 2 TSO Mechanische technieken	Nederlands	

- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **07-11-2017** opnieuw een controle uit.

GUNSTIG

- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

9 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Eric SUYS de inspecteur-verslaggever	Hilde DEMEULEMEESTER de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	